

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisten lehti.
Kustantamaja, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka
tietää The Western Workmen's Pub. Co:n
kustantamana.

Huonosto sijaitsee 10:n ja Duane ka-
tujen kulmassa. Puhelin 365.
Ilmoitushinta 50 senttiä tuumalta kerran.
Naimailmoituksista \$1.00 ensimmäiseltä tuu-
malta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta lisä.

TIILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta \$1.00, puoli vuotta 60c
CANADAAN
1 vuosikerta \$1.25, puoli vuotta 75c
SUOMEEN
1 vuosikerta \$1.50, puoli vuotta 80c
TOVERITAR

BOX 99 ASTORIA, ORE.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE.)

Organ of the Finnish Working Women in
America. Published every Tuesday by The
Western Workmen's Publishing Co.
Advertising rates 50c per inch per insertion.

SUBSCRIPTION RATES

IN THE UNITED STATES:

One year \$1.00, 6 months 60c

IN CANADA:

One year \$1.25, 6 months 75c

IN FOREIGN COUNTRIES:

One year \$1.50, 6 months 80c

ADDRESS:

Entered as second-class matter July 18th,

1911, at the Post Office at Astoria, Oregon,

Under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS

Selma Jokela-McCone

2314 Oak St., Portland, Ore.

Toverittaren tilaajaluettelo osottaa

seuraavaa:

Uusia tilauksia.....147

Uudistuksia.....53

Katkennut.....146

LUOKKATAISTELU- ALUEELTA

CLINTON, IND.

Terve Toveritar ja lukijat. Eivät
pönnön vuoteen ole Clintonin naiset
haastaneet ilkoja Toverittaren pal-
toja uutiskirjoituksillaan. Se ei sul-
koon johdu siitä, että olisi jätty le-
pönnän toimeenottoon lankereille —
kukaan ei.

Ompeluseura on toiminut naisten
keskustelussa jo monta vuotta yhtä-
mukaisesti. "Radikaalinen" haju-
naisesta joutuu joutumaan pienenti, vaan
ei lamaannuttanut: kokoonnuimme e-
dellekin kerran viikossa, käsiteltiin
toisten ja pakistien. Toveritar on
meillä usein keskustelun aiheena,
mutta milloinkaan ei ole yksimielisiä
ollu kuin viimeisissä kahvilituissa
ollut. I Western kirjotuksen sul-
teen, sillä oikein se tuntui hauskaa,
että ei ainoastaan naiset puolla omaa
lehtiä, mutta on ollut miehillekin,
jotka arvostelivat asiaa rehellisesti.

Maidän ompeluseura edellä joulun
iltoja Toverittaren kolmeksi kunkki
jokaisella naiselle, jolle ei sitä en-
nenään tullut edellytyksellä että he
sivät malta olla tilaamatta kun pa-
nevat siihen tustuttamaan. En tiedä
arvasimeko oikein vai onko Clin-
tonin naisissa jo niin tietoisia, ettei
niillä ole mitään enää opittavaa To-
verittaresta. Ainakin olen jo näh-
nyt yhden dollarin syyjän, joka oli
meillä asiamiehelle Toverittaren
uudistamiseksi.

Naisten päivää vietettiin ompeluseu-
ran toimesta v.k. 24 p. Pyysimme
puhujaa aluekomiteata, vaan sitä
emme saaneet ja muutinkin oli osan-
otto vähäinen.

Päineillat vietetään taas t.k.
24 p. johon toivomme runsasta osan-
ottoa, sillä ajotaan saada lapsittakin
ohjelmakappale. Yksi asia, jonka mi-
ni toivoisin lasten vanhempien ja
erityisesti äitien ottavan huomioon:
on että ei ole olti tarpeellista perus-
taa lapsille pyhäkoulun pienimmäksi
aikeita eikä ainoastaan vain lyhyeksi
lounaskokouksi. Voisihan sen järjes-
tää niin koulukassa siten, ettei an-
neta pitkiä kotilaksyjä, vaan ainoas-
taan koulutua alkua parisen tuntia
koulussa pyhästä. En luulis sen il-
koja lapsia rasittavan: jaksavathan
nuoruskorvaisten lapserkin käydä joka

pyhä kirkossa oppiakseen rukouk-
saan. Ei suinkaan se suomenkielen
oppiminen rasita sen enempää ja
muuta mahdollisuutta ei meillä juuri
ole opettaa lapsillemme vapaampaa
maailmankatsomusta elleimme me
saa heiltä ensiksi selvästi ymmär-
tämään suomenkieltä, sillä seurates-
sa lasten puheita ja toimintaa, niin
selvästi näkyy siinä nykyisen koulu-
opetuksen tulos. Poliisit ja etenkin
sotilaat, ne ovat ilahtavia isänmaan
pelastajia, joka ajatus olisi saatava
pois heidän alvoistaan oikealla ta-
valla ja ajalla, mutta maan kielen
taitamattomuus emme voi sietä heil-
le kirjallisuutta valita, joten on tur-
vaututtava omaan kieleen. Meillä oli
tosin viime kesänäkin s. s. osaston
toimesta pyhäkoulu, vaan osanotto
oli pieni. Ainoastaan osaston jäsen-
ten lapset kävivät siellä, sillä silvil-
liset kai pelkäsivät sosiaalismin tar-
tuvan lapsiinsa. Heittäkää hyvät
ihmiset tuollainen pelko, sillä sitä
tietä meillä kuitenkin on toivo pa-
rempaan yhteiskuntaan.

Sosialiini täällä Clintonissa näy-
tää vihdoinkin virkoavan suomenkieli-
sen keskustelussa, sillä täällä on nyt
osastoja kaikkialla kuusi ja jos ne
kaikkensa yrittävät agitatsioonihyöissä,
niin luulenta, että ensikyötyssä
kaupunginvaaleissa saamme jo jotain
tuloksia ja silloin täällä saavat nai-
setkin ensi kerran äänestää vaikka
ei meillä vielä täydellistä äänioikeus-
ta olekaan, mutta tietysti sen käy-
tämme hyväksenne mitä herrat ovat
nähtäneet hyväksi meille antaa. M.

BOSTON, MASS.

Sananen täällä Bostoninkin naisten
toiminnasta. Joka torstai-iltaa me
kokoonnuimme haalille ompelamaan ja
siellä on moni joka oikein uskoilla
yrittää satteemme eteen, mutta joita-
kin tyttöjäkin löytyy, jotka eivät tee
haalilla eivätkä vie kotiinsa töitä.
Pääasiana heillä on vaan kulkea tois-
kielisen tanssihaaleja itseään tans-
sittamassa siihen iijäisyyden uneen.
Ajatellen vaan että tehköön toiset ei
se minun työtä niin suuresta merki-
tyksestä ole. Mutta kuulkaapas tytöt,
me jokainen kun vähänkin yrittämme,
niin monen työ kun yhdistyy, niin
silloin jotakin aikaan saadaan. Siis
yhteisenä pyrkimyksenämme täst-
edes olkoon jokainen haalille torstai-
iltoja meidän neulomaan töitä, antaa
ulos Anna Nieminen. Siis velittös
viime helmik. oli meillä puhumassa
toveritar Sanna Kannasto lauantaina.
2 p. oli perheillat ja sunnuntaina
vietimme naistenpäivää. Ohjelma oli
koko hyvä naistenpäivä ilta. Oli
runoja, yhteislaulua, kertomuksia ja
parhain oli Kannaston puhe. Kuului
sanottavana, että pitäisi toistenkin
saada Sanna Kannasto heille puhu-
maan. Yleisöä oli kohtalaisen paljon.
Juhlamerkkejä myytiin ja jaettiin
päivän numeroita Toveritarta kelle
sitä ei ennestään tullut. Näytettiin
siellä kappalekin nimeltä "Mielinen
ylätys". Jokainen läksi kotiaan vir-
kistynein mielin.

Huhtikuun 12—14 p. on suuret
myyjäiset osaston haalilla. On arvok-
kaita valtoja ja kannetta käsitöitä.
Muistakaa saapua lähiläikkakunta-
laisetkin.

Mutta sitten 19 p. Patriottien päi-
vänä, (huom! se on vielä torstai-
päivä) niin mitäkö silloin on ha-
hilla? Silloin on Allstonin tyttöjen
suuret vuotuiset näytelimat. Joka
vuosi kun olen täällä ollut, ovat
tyttöjemme aina lyöneet rekordin ja
samoin tietysti käy nytkin. Ohjelma
on kaikki puolin mallikelpoinen, kun
jokainen ennestään mukana ollut
tietää, mutta nyt on koitettu oikein
erikoista, nim. Iltapäivä-tanssi. Alkaa
jo kello neljältä. Orkesteri tulee
soittamaan. Sitten 6—7 on illallinen
— oikein juhla-illallinen. Tulee ole-
maan Suomen salaattia ja vanha-
maan soppaa ja muutakin hyvää.
Sitten 7:30 alkaa varsinainen ohjel-
ma. Ensiksi tulee jotain erityistä
ennen sitä ei koskaan ollut, jota
en vielä luoita, mutta jokainen tul-
koon katsomaan. Mutta ohjelman on
puhe, runoja, soololaulua Lempi Si-
monsonilta, kuorilaulua, näytöskap-

pale, nimeltä "Seinä vähä", tyttöjen
esittämää. Pukutansseja, kuvalma,
ilvettä ja mehevin on se omatekoisen
kupletti, jota koko sakkii on hom-
massa, johon ainakin tulee 50 värs-
sää ja sitten maikkaita vielä. Kyllä
jää vielä tanssillekin aikaa ja kaiken
tämän kuulee ja näkee 35 sentillä
ja etukäteen on tikettejä saatavana
20 sentillä. Siis kaikki tervetulleita
läheltä ja kaukaa.

Sunnuntaina, 11 p:nä, alkaa lasten
sunnuntai-koulu. Välineet ovat kaikki
kunnossa. Opettajina alussa toimivat
Aili Huuskonen, Esther Backman,
Anna Nieminen, Otto Kortelainen,
Pekka Nenonen ja Taito Huuskonen.
Toivottavasti kouluhomma nyt me-
nestyy paremmin kuin viime kerral-
la, kun olemme paremmin selvillä
opetustavasta.

Saksanmaalla käväisivät Mrs. Maiju
Nenonen ja Mrs. Ida Wuori. Mole-
mat toivat tullessaan reippaat mie-
henalut. Onneksi olkoon vaan. Kas-
vakoon heistäkin reippaita ja tarmok-
kaita talustelijoita työväenliikkeeseen.

On täällä meillä harjoitusseurakin.
Seuran kokoukset ovat joka toinen
torstai-ilta ja hyvin ne näkyy mene-
vänkin. Jos innostusta näin paljon
riittää, niin hyvä tulee.

Huvitoimikunnan hommasta näyte-
tään lähitulevaisuudessa kappale, ni-
meltä "Kun naiset pelkäsivät". Siis
kaikki pitävät visusti muistissaan 19
päivän huhtikuuta. Silloin haalilla ta-
vataan. Tiedän ESTHER.

WORCESTER, MASS.

S. s. osasto kokouksessaan 11 p.
maaliskuuta valitsi Toverittaren kir-
jeen vaihtajaksi allekirjoittaneen. Jo-
tenka nyt alotan "viraalisen" toimin-
tani.

Täällä ei ole näkynyt mitään tie-
toja Toverittaren palstoilla, vaikka
aihetta kyllä olisi.

Päivän tärkeämpänä kysymyksenä
on nykyään ne Sanna Kannaston jät-
kuvat luennot naisille, joista ei mie-
hiäkään siivun työntöä. Meillä on
ollut jo kahtena torstaina kaksi-osa-
nen luontokurssi ja tulee se vielä
jatkumassa viitenä torstaina. Yhtenä
osanottajana uskallan vakuuttaa, et-
tä jokainen osanottaja on ollut täy-
sin tyytyväinen siihen selvään ja
opettavaiseen puheeseen, jolla Sanna
pitää koossa kuulijakuntansa.

Eräs toverikin kuului niin innos-
tuneen, että alkoo ottaa vapaaksi
torstai-iltaapäivät, voidakseen seurata
luentoja. Siis tervetuloa vain naiset
ja miehet. Tieto on valtaa ja tie-
to saamme Sanna Kannaston luen-
noilla.

Toisena kehityslähteenä meillä on
lausunto- ja kertomusharjoitukset.
Ne ovat joka tiistai-ilta kello 8. Jukka
Kotiranta antaa ohjeita näissä
aineissa ja loppuyö suoritetaan o-
milla paikallisilla voimilla. Jatkuva
innostusta vain sekä ohjaajille että
opettelijalle.

Lähitulevaisuudessa Jukka Koti-
ranta tulee antamaan opetusta myös
kin läänellisten opettajiksi aikoi-
ville. Se onkin tärkeä työ nousevan
polven kehitykselle.

Naisten päivää vietettiin täällä t.
k. 11 päivä. Yleisöä oli saapunut
avaran salin täydeltä.

Toiminta osastossa on kokolatlla
vilkasta; melkein kaikki ala-osastot
ovat reippaassa toiminnassa, mutta
ompeluseura se vain ei ota herätkä-
seen vuosia kestäneestä unestaan.
On aivan ihmeteltävää, että ei nähi-
kin monlukuisessa jäsenistössä löy-
dy niin paljon innostusta, että tosi-
teella pantaisiin ompeluseura vilk-
kaaseen käyntiin. Olisi muuten eri-
tään tärkeä ensitalven myyjäisienkin
varalle.

Ohjelmaa suorittivat parhaat pai-
kalliset voimat runoilla ja lauluilla.
Tärkein osa kuitenkin oli toveritar
Sanna Kannaston puhe, jota yleisö
seurasii levollisena ja palkitsi puhu-
jan vilkkailla suosionosoituksilla.
Kaksi satua Toverittaren naisten päi-
vän numeroa jaettiin yleisölle, toi-
votuksella, että jokainen, kelle ei
vieli tule Toveritarta tilaa sen ensi-
tilassa. Toverittaren asiointijana o-
saston puolesta toimii Mrs. Jenny

Mattila. Siis tilakaa häneltä Tove-
ritar.

NIINA AHTI.

JERSEY CITY, N. J.

Naistenpäivä-iltamaa vietettiin osas-
tomme haalilla helmikuun 24 p:nä,
jossa tilaisuudessa toveritar Liisi
Suominen oli puhumassa. Oliisi ollut
suotavaa, että olisi ollut runsaslukui-
sempi kuulijakunta, sillä toveritar
Suominen voi vetää kuulijat puoleen-
sa selvätajuisella puheellaan. Se on-
kin niin hauskaa nähdä naisen nimen
puhujain luettelossa. Runon lausui
toveritar Anni Räisänen hyvin pon-
tevasti, kertomuksen luki toveritar
Selda Montonen hyvin onnistuneesti.
soololaulua toveritar Emmi Porkkala,
joka teki oikein juhlatunnelman, sit-
ten vielä illoin kukaan kuultu naiskööri
lauloi muutamia lauluja. Myöskin e-
sitettiin kuvalma "Marseljeesi" ja
pukutanssi hyvin mukin menevästi.
Toverittaren naistenpäivä-numeroa
jaettiin kaikille illoin. Uskon et-
tä yleisö poistui hyvin tyytyväisenä
iltaansa.

Osastomme naiset ovat hyvin ah-
kerassa töhussa valmistamassa vielä
myyjäiset tänä keväänä, joko huhti-
kuun lopussa tai toukokuun alussa.
Joka torstai-ilta meillä on kokoonnu-
taan haalille neulaa heiluttelemaan
ja hauskasti siellä aika kuluuikin asi-
oista päinöidessä ja kahvia hörp-
plessä. Onpa siellä meidän miehetkin
mukana, sillä nykyään on täällä pal-
jon työttömiä, joten heilläkin on tilai-
suus olla mukana.

Heidänpä onkin se kahvi aina kei-
tettävä, ei sitä kukaan laiskana olla
saa, joka vaan ompeluseuraan tulee.
Onpa meillä täällä miehiäkin, jotka
kykenevät neulomaan koroompelusta
aivan kuin naiset. Mutta mikä on
syy, ettei kaikki naiset ota osaa?
Älkää lamaantuko toiminnasta, jos
teillä on jotain yksityisiä kohtaan
eripärsäisyyksiä. Meidänhän täytyy ol-
la siksi inokkatieltoisia, että me tais-
telemme yhteen asian hyväksi, vä-
häkään välttämättä persoonakah-
nauksista, jos niitä onkin olemassa.
Käsitöitä on aina saatavana toveri-
tarilta Lehtoselta ja Niemiseltä.

Meillä on täällä lehtikilpailu jär-
jestetty osaston toimesta. Kilpailijoi-
ksi on ilmaantunut Emmi Porkka, Sig-
rid Linden, Emil Isakka, Jan Siivo-
nen, Petter Montonen, Emil Saari.
Toivon, että tämä kilpailu on täällä-
kin tuloksia tuottava.

Yhteistä köyryä ovat ruvenneet ve-
tämään Anni Lämatalainen ja Emil
Saari. Onneksi vaan olkoon.

SIGRID.

WALTHAM, MASS.

Jospa minäkin pistän mustaa pa-
perille täällä meidän kylässä. Ei sitä
ole usein näkynyt tämän lehden pal-
stoilla.

Lunta on tullut oikein poryoon mi-
talla, siis talvi näyttää tapojaan, val-
ka vettä ainakin nyt sataa. Kai siis
saadaan kesä pian.

Mitä minä tiedän tämän paikka-
kunnan oloista, niin työt ja palkat
ovat tavalliset nykyään, vaan emän-
nät ne porojan, että ruokatavaran
hinta on noussut päivä päivältä. Pi-
täisiöksi siis oppi olemaan syömättä.
Mutta jos kuolisi ennenkuin oppisi.

Osastolla on kokouksia joka kuun
ensimmäinen sunnuntai, emme voi pi-
tää useammasti, kun meitä on niin
pieni joukko, mutta jos saamme tän-
ne innostunutta väkeä, niin sitte pi-
dämme useammin.

Ensi kokous on huhtik. 1 p:nä.
Muistakaa kaikki toverit tulla silloin
ajallaan kokoukseen. Jättäkää kaikki
menot sinä iltona ja tulkaa haalille.

Onnelliseen avioliittoon menivät
täällä Miss Hulda Helander ja Mr.
Emil Hellman. Olkoon onneksi vaan!

Kuolon kylmä käsi otti pois Mrs.
ja Mr. Uskelan ainoan pittiä tyttöä,
joka eli parisen viikkoa. Ei tar-
vinut kaunaa äidin heilää hoitoa
täällä.

Mrs. Väre on sairastanut kotonaan
jo jonkun aikaa. Toivomme että hän
on pian entisellään.

Keväinen tervetdys kaikille lehden
toimittajille ja lukijoille, H. P.—la.